

דו"ח תאונות עבודה בישראל – חציון ראשון לשנת 2018

רקע:

תאונות העבודה בישראל גובות את חייהם של עשרות עובדים מידי שנה, פוגעות בבריאותם של רבים נוספים, מהוות נטל כלכלי משמעותי על המדינה ובכך פוגעות במשק כולו.

מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית במשרד העבודה והרווחה יוזם ומגבש את דרישות הבטיחות במקומות העבודה, על פי החוק, התקנות והוראות מקצועיות שונות. המינהל מבצע אכיפה ופיקוח בתחומי הבטיחות והבריאות בעבודה. לרשות המינהל מערך של 48 מפקחי עבודה שאמונים על הפיקוח במעל ל-64 אלף מקומות עבודה ברחבי הארץ (מהם מעל ל-12 אלף אתרי בנייה), ובסמכותם שימוש בכלי אכיפה, לרבות צווי בטיחות ועיצומים כספיים, בהתאם לצורך.

מטרת הדוח:

תיאור תמונת מצב לציבור בתחום של תאונות העבודה שהתרחשו במהלך המחצית הראשונה של שנת 2018, ואשר גבו את חייהם של עובדים, בחינת מגמות רב שנתיות שלהן והגורמים המרכזיים להן.

ממצאים:

לוח 1: תאונות עבודה קטלניות ואירועי תמותה במקומות עבודה – חצי שנתי 2017-2018

תקופה (ינואר-יוני)	סה"כ תאונות עבודה	בנייה	תעשייה	שירותים ומסחר	חקלאות	אחר	תאונות עבודה בהן מעורב רכב ממונע	אירועי תמותה במקום עבודה או עקב עבודה שאינם תחת ההסדרה של המשרד**
2018	סה"כ	29	17	4	5	2	2	11
	ממוצע חצי שנתי ב-5 שנים אחרונות	27.4	14.4	5.2	6.0	1.6	0.2	NA
	שיעור נפגעים חצי שנתי ל-100 אלף עובדים	0.74	8.75	0.95	0.15	5.81	NA	NA
2017	סה"כ	23	13	5	4	1	1	7
	ממוצע חצי שנתי ב-5 שנים אחרונות	27.0	13.6	6.2	5.6	1.6	0	NA
	שיעור נפגעים חצי שנתי ל-100 אלף עובדים	0.60	6.56	1.19	0.13	2.69	NA	NA

** אירוע לבבי, אובדנות, תאונות דרכים בדרך אל העבודה, אירוע שריפה, אירוע כשל שמקורו במקום עבודה ושגרם לפגיעה באדם מחוץ למקום עבודה

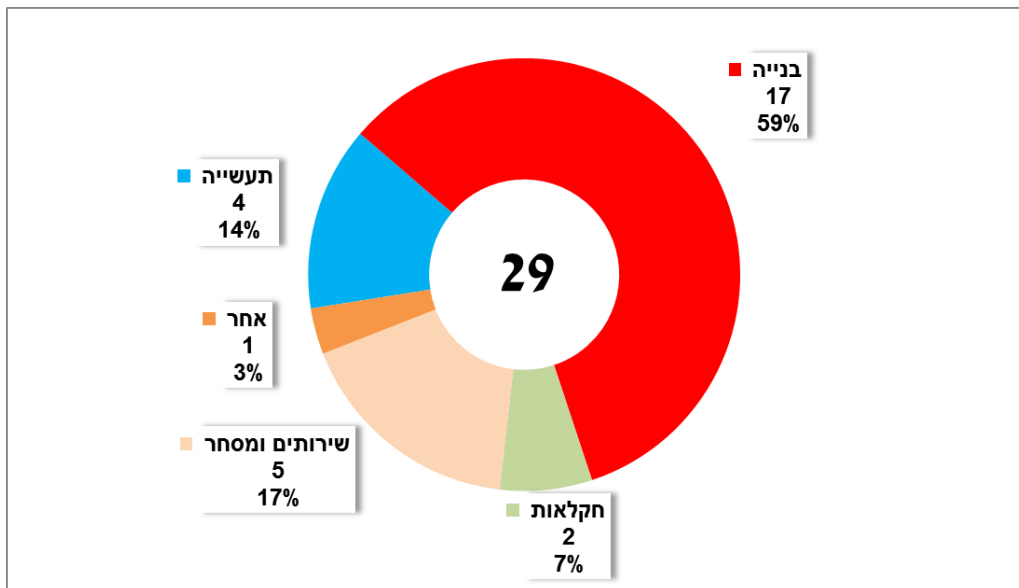
- בין החודשים ינואר-יוני 2018 נהרגו 29 עובדים בתאונות עבודה, מהם 17 עובדים בענף הבינוי, 4 בענפי תעשייה, 5 בענפי השירותים והמסחר, 2 עובדים בחקלאות ועובד נוסף במהלך חילוץ ממעלית.
- כמחצית מהתאונות הקטלניות (13 מקרים) התרחשו כתוצאה מנפילה מגובה, (מתוכם 9 באתרי בניה).

- 3 עובדים נהרגו כתוצאה מנפילת עצם או ממכה מעצם נע. כולם בענף הבינוי.
- 4 עובדים נהרגו כתוצאה מלכידה במכוונות או בין עצמים.
- 2 עובדים בענף הבינוי נהרגו בהתמוטטות וקריסה של חלקי מבנה.
- 2 עובדים נהרגו כתוצאה מהתחשמלות (אחד בענף הבינוי).
- 2 עובדים נהרגו כתוצאה מהתפוצצות באווירה נפיצה (אחד בענף הבינוי ממיכל גז).
- 2 עובדים נהרגו כתוצאה מנהיגה לקויה או שימוש לקוי בכלי רכב ממונעים (1 בענף התעשייה ועובד נוסף בענף השירותים והמסחר).
- עובד אחד נהרג כתוצאה משריפה בלול.
- נוסף על תאונות העבודה, התרחשו 11 אירועי תמותה כתוצאה מאירועים בריאותיים, אובדנות, שריפה, אירועים שאינם במהלך או עקב עבודה, ותאונות דרכים בדרך ואל העבודה, במסגרתן נהרגה אזרחית כתוצאה מהתמוטטות עגורן זחל נייד אל מחוץ לאתר הבנייה.
- שיעור הנפגעים הכללי בתאונות עבודה ל-100 אלף עובדים מצוי אף הוא בעלייה ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. נתון זה מושפע במיוחד מהשיעור החצי שנתי בענף הבינוי ובענף החקלאות.

תרשים 1: תאונות עבודה קטלניות בישראל במחצית הראשונה 2018

לוח 2: תאונות עבודה קטלניות וממוצעים חמש שנתיים 2016-2017

תאונות עבודה בהן מעורב רכב ממונע	חקלאות	שירותים ומסחר	תעשייה	בנייה	סה"כ תאונות עבודה	תקופה (ינואר-דצמבר)
7	2	10	11	27	50	2017
NA	3.4	8.2	13.6	32.0	57.2	ממוצע 5 שנתי
6	3	6	13	36	58	2016
NA	3.2	8.0	15.2	32.8	59.2	ממוצע 5 שנתי

ניתוח הנתונים :

- מספר התאונות הקטלניות בעבודה בכלל ענפי המשק עלה ב-26% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד (2017), במהלכה נהרגו 23 עובדים. מדובר בהיקף דומה להיקף התאונות הקטלניות בתקופה המקבילה ב-2016, במהלכה נהרגו 30 עובדים.
- חלה עליה של 31% במספר התאונות הקטלניות בענף הבינוי (17 תאונות) בהשוואה לתקופה המקבילה ב-2017, בה התרחשו 13 תאונות קטלניות בענף.
- חלקן של התאונות בענף הבינוי ביחס לכלל התאונות בשאר ענפי המשק במחצית הראשונה של 2018 דומה לחלקו בתקופה המקבילה ב-2017 בה היוו התאונות בענף הבניה 57% מכלל התאונות.
- בהתבסס על נתוני השנים האחרונות ובניגוד להערכות מוקדמות, היקפי תאונות העבודה הקטלניים בשנת 2018, ובפרט התאונות בענף הבניה, בענף החקלאות ובענפי השירותים והמסחר, צפויים להיות גבוהים מהשנים האחרונות.

פעולות אכיפה שהתבצעו בתקופה :

מינהל הבטיחות מבצע כיום פעילות אכיפה אינטנסיבית הכוללת אלפי ביקורי פיקוח באתרי בנייה, ואשר באה לידי ביטוי בהעלאת מספרם של צווי הבטיחות הניתנים באתרי הבניה, כולל הפסקת עבודות הבניה באתרים בהם התרחשו תאונות קשות. במחצית הראשונה של 2018 ביצעו מפקחי המינהל 2,944 ביקורי פיקוח באתרי בניה במהלכם הטילו 567 צווי בטיחות ומעל ל-1,000 כוונות עיצום. במהלך התקופה אנשי המינהל מינו או ביטלו מינוי של 4,917 מנהלי עבודה באתרי בנייה.

מינהל הבטיחות ביצע פעולות אכיפה משולבות עם רגולטורים נוספים (משטרת ישראל, חוקרי ביטוח לאומי, מפקחי מינהל הסדרה ואכיפה). במסגרת זו, נערכו 25 מבצעי אכיפה משולבים. בעקבותיהם סגר מינהל הבטיחות אתרים, הטיל עיצומים, נפתחו חקירות של ביטוח לאומי, בוצעו מעצר שב"חים ופתיחת תיקים פליליים למעסיקים ו-2 אתרים נסגרו על ידי רשם הקבלנים. בנוסף נסגרו 5 אתרי בניה נוספים בשת"פ עם רשם הקבלנים, ו-4 אחרים בצו משטרת ל-30 יום. המינהל פועל גם כנגד בעלי תפקידים אשר מקבלים הסמכתם ממינהל הבטיחות אך לא פועלים בהתאם לדרישות החוק והנהלים ועוד. כך למשל, בענף הבינוי, הושעו מדריכים לעבודה בגובה ועגורנאים שפעלו בניגוד לדרישות המקצועיות.

במקביל לכך, התבצעו 3,336 ביקורים במקומות עבודה בענף התעשייה והוטלו במהלכם 481 צווי בטיחות ו-842 צווי שיפור. נערכו 1,240 בירורים של אירועים והפרות בטיחות, טופלו 4,743 תסקירי בטיחות של מתקנים וציוד, נופקו 1,536 היתרים כדוגמת, התקנת צוברי גפ"מ ואחסנה בטוחה של נפט, שימוש בחומרי נפץ וזיקוקין די-נור, ו-1,485 בקשות לרישיון עסק של מקומות עבודה.

מסקנות:

- א. בדומה לשנים קודמות, ענף הבנייה ממשיך להוביל את ההיפגעות הקטלנית בתאונות עבודה במשק הישראלי וביתר שאת בשנת 2018, וניכר שלמרות המאמצים הרבים, בחלק מאתרי הבנייה לא ממומשות הוראות החוק בדבר בטיחות בעבודה.
- ב. פעולות האכיפה והפיקוח במשאבים העומדים לרשות מינהל הבטיחות, כמו גם עדכון פרטי חקיקה מהשנים האחרונות, ובהם תיקון 10 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה (צו הפסקת עבודה) מסייעים, בשלב זה, בשמירה על תמונת מצב דומה לאורך השנים. יש להמשיך במעקב אחר השפעתם של פרטי חקיקה שהוכנסו לפעולה רק בשנה האחרונה, כדוגמת הצו להגברת האכיפה, ואיסור עבודת נוער באתרי בנייה על היארעותן של התאונות הקשות בענף.
- ג. כיווני הפעולה בהם יש להמשיך ולפעול הינם:
 1. הקטנת יחס מפקח/אתרי בנייה.
 2. העמקת מקסום השימוש בכלל כלי האכיפה של מפקחי מינהל הבטיחות (צווים, עיצומים כספיים, הפסקת עבודות וכיוצ"ב)
 3. רתימת גורמים מעורבים ובפרט הרשויות המקומיות, בעיקר בתחום הבנייה שבשטחן, וכמו כן, שילוב גופים ממלכתיים ורגולטורים נוספים כגון, המוסד לבטיחות ולגהות, משרד השיכון, משרד התחבורה, משטרת ישראל, משרד הבריאות, ועוד.
- ד. המינהל מסיים בעצם ימים אלו בניית תכנית עבודה רב שנתית מלאה ורחבה, שמתבססת, בין השאר, על ניתוח עמוק של אירועי בטיחות ותאונות עבודה בולטים. מטרתה - התמודדות עם אתגרי תחום הבטיחות בעבודה והבריאות התעסוקתית, ובפרט מיגור התאונות בענף הבנייה.

נועם רענן

מנהל תחום מחקר ומידע

תיאור תאונות עבודה קטלניות שהתרחשו בתקופה ינואר-יוני 2018

תאריך	תיאור	תחום
02.01.2018	במהלך עבודה שבוצעה על ידי חברת 'שיכון ובינוי בע"מ' באתר 'דיפו הרכבת הקלה' בפתח תקווה, נהרג עובד ישראלי שעבד על במת הרמה ממונעת שהתהפכה. צו הפסקת עבודות הוטל במקום לאחר בירור נסיבות האירוע.	בנייה
04.01.2018	גופת עובד ישראלי נמצאה בתוך מכונה באתר 'אלגזאלי' לטיפול בפסולת בטייבה. מפקח ערך בירור לנסיבות התאונה.	תעשייה
07.01.2018	באתר תמ"א 38 שהופעל על ידי 'א ל מ רויאל בילדינגז בעמ' בקריית אונו, נהרג עובד ישראלי כתוצאה מהתחשמלות. מפקח בטיחות פתח בבירור התאונה ובמקום הוטל צו הפסקת עבודות.	בנייה
14.01.2018	נפילה מגובה של עובד ישראלי מגג מחסן במשק חקלאי בעין יהב. מפקח פתח בבירור לנסיבות התאונה.	חקלאות
01.02.2018	במהלך מעבר בין משטחי עבודה באתר בנייה שהופעל על ידי 'אסום - חברה קבלנית לבנין בע"מ' בשדרות, נפל עובד זר מסין מגובה. מפקח בטיחות פתח בבירור ובמקום הוטל צו הפסקת עבודה.	בנייה
02.02.2018	במהלך בניית גגון לפרגולה בבית פרטי ביישוב כאבול, נפל העובד מגובה. מפקח ביצע בירור של התאונה.	שירותים ומסחר
06.02.2018	במהלך עבודה באתר 'דונה באגמיס' בביצוע של חברת 'דונה חברה להנדסה ובנין בע"מ' באשקלון, נפגע עובד ישראלי מדוד בטון שניתק מעגורן. במקום הוטל צו הפסקת עבודות וצו בטיחות.	בנייה
11.02.2018	במהלך עבודות טפסנות של מדרגות שבוצעו בבית פרטי בכפר שעב, נפגע עובד ישראלי כתוצאה מנפילה מגובה. נפטר בביה"ח לאחר מספר ימים. מפקח בטיחות פתח בבירור המקרה ובמקום הוטל צו הפסקת עבודות.	בנייה
20.02.2018	במהלך עבודות שיפוץ בבניין מגורים, נהרג עובד כתוצאה מפיצוץ מיכל גז באתר בירושלים. נפתחה חקירה של משרד האנרגיה.	בנייה
20.02.2018	במהלך עבודות של קבלן טיח תושב רצועת עזה שבוצעו בבית פרטי ביישוב טמרה התמוטט הפיגום והעובד נפל מגובה. במקום נערך בירור על ידי מפקח, והוטל צו בטיחות.	בנייה
22.02.2018	במהלך בניית ממגורות במכון תערובות צמח, על ידי חברת 'גיל אריש תשתיות מים וביוב בע"מ', נפגע עובד ישראלי כתוצאה מנפילה מפייגום. מפקח פתח בבירור המקרה והטיל צו הפסקת עבודה. בנוסף הוטל צו בטיחות על ליקויים.	בנייה
27.02.2018	במהלך עבודות שבוצעו על ידי 'פנורמה הצפון בע"מ' בפתח תקווה, נפגע עובד ישראלי מקורת מתכת שפגעה בו. במקום הוטל צו הפסקת עבודות, וכן צווי בטיחות.	בנייה
19.03.2018	במהלך ביצוע עבודות על ידי חברת 'בנין בוטיק בע"מ' ברחובות, נפל עובד תושב שטחים מגובה ונהרג. במקום הוטל צו הפסקת עבודות.	בנייה
28.03.2018	במהלך עבודה בלול תרנגולות במושב אלישמע נפגע עובד ישראלי בשריפה. נפתחה חקירה של משרד האנרגיה ומשרת ישראל.	חקלאות
29.03.2018	באזור מחצבות כפר גלעדי התחשמל חשמלאי ישראלי עצמאי שהוזמן לתקן ציוד של חברת חב' 'ב.ח.נור'. במקום נערך בירור לנסיבות התאונה.	שירותים ומסחר
09.04.2018	במפעל 'גן שמואל מזון בע"מ' משאית הידרדרה ומחצה את נהג המשאית הישראלי לצד מכולה.	שירותים ומסחר

אחר	בישיבת 'פורת יוסף' בירושלים, נהרג אב הבית כשניסה לחלץ עצמו ממעלית תקועה.	17.04.2018
תעשייה	מלגזה התדרדרה במפעל ' שלדג מתכות בע"מ' בדימונה ופגעה בסולם עליו עבד עובד תושב השטחים.	22.04.2018
שירותים ומסחר	במהלך עבודות לפתיחת סתימת שוחת ביוב שבוצעו על ידי 'עיריית נצרת', נפגע עובד ישראלי בנפילה לשוחה. העובד נפטר מספר ימים לאחר מכן בבית החולים. מפקח פתח בבירור לנסיבות האירוע.	30.04.2018
בנייה	במהלך עבודות שבוצעו על ידי ' שיכון ובינוי - סולל בונה - תשתיות (פתוח וכבישים) בע"מ' בירושלים, נהרג עובד זר מסין כתוצאה מנפילה מגובה. מפקח פתח בבירור התאונה ובמקום הוטל צו להפסקת עבודות.	07.05.2018
שירותים ומסחר	עובד קבלן ישראלי של 'עיריית רחובות' נהרג בזמן שהטעין אשפה אל דחסן. במקום נערך בירור על ידי מפקח, והוטל צווי בטיחות.	09.05.2018
תעשייה	במהלך ביצוע עבודות במפעל 'חמים וטעים בע"מ' בחולון, נהרג עובד זר מגאורגיה לאחר שנלכד במערבל בצק. במקום נפתח בירור על ידי מפקח.	17.05.2018
בנייה	במהלך עבודות טיח באתר חברת 'אלקטרה בניה בע"מ' ברח' איינשטיין בתל אביב, נמחץ עובד ישראלי על ידי סל הרמה. מפקח פתח בבירור ובמקום הוטל צו להפסקת עבודות.	18.05.2018
בנייה	במהלך פירוק קונסטרוקציה באתר של 'ב.ס.ט חבי' לעבודות בניה בע"מ' ברח' מנחם בגין בתל אביב, נהרג עובד ישראלי כתוצאה מנפילה מפיגום ממוכן. במקום הוטל צו הפסקת עבודות וכן צווי בטיחות.	22.05.2018
בנייה	במהלך עבודות שבוצעו על ידי 'מ מיכאלי הנדסה בע"מ' בבסיס קציעות, נפגע עגורנאי ישראלי ממכה שקיבל מעצם נע. במקום הוטל צו הפסקת עבודות.	29.05.2018
בנייה	במהלך עבודות שבוצעו על ידי חברת 'יש לי אור חברה לבנין בע"מ' ברח' שבטי ישראל בבני ברק, נפגע עובד תושב שטחים כתוצאה מנפילה מגובה. במקום הוטל צו הפסקת עבודה וכן צווי בטיחות.	30.05.2018
תעשייה	במהלך עבודה במפעל 'חיפה כימיקלים דרום בע"מ' בדימונה, נהרג עובד ישראלי שנהדף מפיצוץ ונפל מגובה. עובד נוסף נפצע. מפקח בטיחות פתח בבירור לנסיבות האירוע.	10.06.2018
בנייה	במהלך עבודות שבוצעו על ידי 'עמירון חברה לבנין ולהשקעות בע"מ' בנצרת עילית, נפל עובד תושב השטחים לתוך פיר מעלית ונהרג. במקום הוטל צו הפסקת עבודות וכן צווי בטיחות.	23.06.2018
בנייה	במהלך עבודות שבוצעו על ידי 'דונה חברה להנדסה ובנין בע"מ' בחריש, נהרג עובד ישראלי כתוצאה מנפילה מגובה. במקום הוטל צו הפסקת עבודות וכן צווי בטיחות.	26.06.2018